

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE
-Odbor za ekonomiju, finansije i budžet-
Broj: 00-63-7/19-
Podgorica, 28. maj 2019. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

Na osnovu člana 77 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore, sa 74. sjednice održane 24. aprila 2019. godine, podnosi

IZVJEŠTAJ

sa **KONTROLNOG SASLUŠANJA** Darka Radunovića, ministra finansija i Miomira M. Mugoše, direktora Poreske uprave, povodom primjene Zakona o reprogramu poreskih potraživanja.

I Na osnovu člana 75 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet na 65. sjednici, održanoj 27. februara 2019. godine, polazeći od inicijative poslanika Raška Konjevića (broj 00-63-7/19-12), odlučio je da održi kontrolno saslušanje povodom primjene Zakona o reprogramu poreskih potraživanja.

U vezi sa navedenim saslušanje je održano nakon što je Odbor od Ministarstva finansija i Poreske uprave dobio pisanu informaciju koja se odnosi na sprovedene i planirane aktivnosti, kao i efekte primjene Zakona o reprogramu poreskih potraživanja, koja je dostavljena 18. aprila 2019. godine (broj 00-63-7/19-10/3).

II **Ministar finansija, Darko Radunović** u uvodnom obraćanju upoznao je Odbor o trendu naplate poreskog duga i istakao da se ovo pitanje nalazi na vrhu prioriteta i Ministarstva finansija i Poreske uprave (PU). Naveo je da je u cilju rješavanja pitanja naplate poreskog duga PU izradila dokument pod nazivom „Plan Poreske uprave za upravljanje dugom i jačanje mjera naplate za period od 2017. - 2021. godine“ čime je obuhvaćen set mjera koje treba da dovedu do smanjenja poreskog duga i koje treba da spriječe akumuliranje novog. Takođe, istakao je da je posebno značajna naplata poreskog duga kroz mehanizam plaćanja u ratama u skladu sa implementacijom Zakona o reprogramu poreskih potraživanja čije usvajanje je inicirano u nastojanju da se obezbijedi naplata zaostalog poreskog duga a koji u ranijem periodu obveznici, zbog poteškoća u poslovanju, nijesu bili u mogućnosti da izmire. Naveo je da je realizacijom gore navedenog zakona započeta naplata potraživanja čak i od kompanija koje godinama nijesu bile u mogućnosti da izmire dospjele poreske obaveze i podsjetio da je prilikom sprovođenja javnog poziva Ministarstva finansija za reprogram poreskog potraživanja prijavljen značajan broj velikih dužnika koji su se nalazili na tzv. Crnoj listi PU. Naveo je da su dosadašnji efekti navedenog zakonskog rješenja preko 47 mil. €

naplaćenog zaostalog poreskog duga do kraja februara 2019. godine. Istakao da je vremenski okvir otplate reprogramiranog duga utvrđen na pet godina i naveo da će konačni rezultati istog biti utvrđeni na kraju 2021. godine. Kada je u pitanju stopa naplate reprogramiranog poreskog duga, ministar ja ukazao da ista iznosi 72,25%. Takođe, upoznao je Odbor da je kod jednog broja obveznika evidentirano kašnjenje zbog čega je donijeto preko 1.500 rješenja kojima se ukida rješenje o reprogramu duga iz razloga nepoštovanja zakonskih odredbi, kao i da preko 50 obveznika predstavlja obveznike sa Crne liste. Imajući u vidu navedeno, ministar je naveo da se prema obveznicima kojima su ukinuta rješenja preduzimaju sve mjere naplate uključujući iniciranje stečaja kao mjere koja je preduzeta kod oko 330 poreskih obveznika sa ukupnim dugom od 18 mil €.

Direktor Poreske uprave, Miomir M. Mugoša, naveo je da je „Plan Poreske uprave za upravljanje dugom i jačanje mjera naplate za period od 2017. – 2021. godine“ koji je PU izradila tokom 2016. godine sa ekspertima Međunarodnog monetarnog fonda i sektora za fiskalnu analitiku, predviđao set mjera koje su trebale u konačnom da daju doprinos smanjenju poreskog duga. Upoznao je Odbor da je poreski dug na kraju 2015. godine iznosio 587 mil €, da je na kraju januara 2018. godine smanjen za 190 mil €, kao i da tačno iznosi 397 mil €. Direktor Poreske uprave, istakao je da mjera koja je dala najveći rezultat predstavlja mogućnost plaćanja poreskog duga u ratama. Podsjetio je da je 15. februara 2017. godine raspisan oglas koji je trajao 45 dana, kao i da se na navedeni oglas prijavilo 6.857 poreskih obveznika, da je dug koji je reprogramiran iznosio 160 mil € sa dodatnih 23 mil € kamate. Istakao je da je stimulans za one obaveznike koji uredno budu plaćali rate iz reprograma poreskog potraživanja otpis kamate. Ukazao je da je ugovorom o reprogramu između PU i poreskih obveznika, između ostalog, utvrđena mogućnost da za one obveznike koji kasne duže od tri mjeseca tj. tri rate, PU nakon svih raspoloživih mjera naplate u konačnom inicira stečaj.

Polazeći od navedenog, naveo je da je u periodu od dvije godine naplaćeno 50,9 mil € i to 2017. godine 24 mil € i 2018. godine oko 20 mil € dok je u prva tri mjeseca 2019. godine naplaćeno oko 5,7 mil €. Imajući u vidu navedeno, istakao je da se shodno planu realizacije ove godine očekuje između 15 mil € i 18 mil € kao i da je trend naplate na očekivanom nivou i čini 72% poštovanja reprograma. Upoznao je Odbor i da su od gore navedenog iznosa pravna lica uplatila 39,3 mil €, fizička lica 6,6 mil € i lokalne samouprave, javna preduzeća i javne ustanove oko 4,49 mil €. U odnosu na 28% subjekata koji ne poštuju Zakon o reprogramu poreskih potraživanja, naveo je da je PU, u cilju podrške biznisu i očuvanju radnih mjesta, tolerisala kašnjenja poreskim obveznicima koji su platili 10% poreskog duga, a kasnili su sa preko 4 ili 5 rata. Naveo je i da je PU donijela 1.509 rješenja o ukidanju reprograma a vrijednost tog duga iznosi 50 mil € i kao najrepresivniju mjeru inicirala stečaj za 426 poreskih obveznika kojima je rješenje ukinuto. Takođe, naveo je da je pripremljeno 300 stečajnih postupaka do kraja drugog kvartala 2019. godine i da će u drugom kvartalu 2019. godine biti iniciran stečaj za ukupno 728 poreskih obveznika koji su pravna lica. Naglasio je da je PU po prvi put tokom 2019. godine postigla da određeni broj lokalnih samouprava uredno servisiraju

rate iz reprograma, kao i da uredno servisiraju tekuće obaveze. Takođe, naveo je da je nekoliko javnih preduzeća koja se bave komunalnom djelatnošću naslijedilo poreski dug i da je ušlo u reprogram u 2018. godini i ukazao da je jedan broj ovih preduzeća napravilo plan racionalizacije i optimizacije sa namjerom da se napravi održiv sistem, jer činjenica da im se dug svakog mjeseca povećavao govori u prilog nastojanja PU i MF da se napravi održivost u funkcionisanju.

II U raspravi su učestvovali poslanici: Predrag Sekulić, Raško Konjević i Genci Nimanbegu.

Tokom rasprave postavljena su brojna pitanja i iskazani stavovi i mišljenja, koji se mogu rezimirati na sljedeći način:

- Imajući u vidu da je Poreska uprava u poslednjih nekoliko godina imala izuzetne rezultate, Odbor daje punu podršku aktivnostima Poreske uprave na naplati poreskih potraživanja i insistira na dosljednoj primjeni postojećih zakonskih rješenja, odnosno, primjeni seta svih raspoloživih instrumenata shodno Zakonu o reprogramu poreskih potraživanja i Zakonu o poreskoj administraciji.
- Neophodno je pokrenuti procedure za utvrđivanje pojedinačnih odgovornosti za nastanak poreskih dugova, kao i sprovođenje kontinuirane revizije i kontrole poreskih obaveza.
- Potrebno je nastaviti sa unapređenjem administrativnih kapaciteta Poreske uprave i modernizacijom informacionog sistema, koji je u fazi izrade i za koji se raspisivanje tenedera za softversko rješenje očekuje početkom naredne godine.
- Imajući u vidu da obezbjeđenje za naplatu potraživanja, može da bude hipotekom, imovinom, nekim trećim potraživanjem ili bankarskom garancijom, ukazano je da je navedeno pitanje od izuzetnog značaja i iskazana dilema u pogledu naplate istog od pojedinih privrednih subjekata, od kojih su neki privredni subjekti, subjekti u kojima država/lokalne samouprave ima većinsko vlasništvo.
- Postoji bojazan da se akumulira novi poreski dug za neka privredna društva, a ista nijesu na tzv. „Crnoj listi“ Poreske uprave. Imajući u vidu navedeno, neophodno je posvetiti dodatnu pažnju ovom pitanju.

Detaljna izlaganja članova Odbora i ministra sadržana su u zapisniku sa sjednice.

PREDSJEDNIK ODBORA
Predrag Sekulić, s.r.